

A régi remetéről Szent Jerónymus írja; hogy bujaságnak tartották, ha ki főttet evett. Akik csak száraz kenyérral éltek is, azt írja Cassianus; hogy napjában két cipócskát ettek, mely mindkettő sem nyomott egy fontot. És mivel nem volt elég éhségek oltására a két falat cipó; némelyek semmit egy nap nem ettek, hogy másnap a kétnapi profonttal éhségeket enyhítenék. Remete Szent Pál százötven esztendőig élt; száz esztendeig pusztában lakott: az első negyven esztendőben kenyeret nem ett; azután napjában fél kenyérral élt, melyet a holló hozott.

Pázmány Péter: Az ételben és aluvásban való mértékletességről, részlet

a fehér barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

beköszönő

• *Megindult Csepellényi György pálos szerzetes boldoggá avatási eljárásának egyházmegyei szakasza*

rendünk múltjából

• *Új konfráterek avatása és a „A Rend Barátja” kitüntetés átadása*

• *„Ahol mindig otthon érzem magam” – Bárdonicsek László*

pálos lelkiség

• *Három a magyar igazság. Ferenc pápa háromnapos látogatása Magyarországon – egy jelölt szemével*

• *A pécsi Pálos Misszió megalakulása*

pálosokról, pálosoktól

• *Új tudományos kiadvány: Cantuale Paulinortum*

rendi krónika

pálos programok

Felolvasó kiadó: *Puskás Antal* OSPPE tartományfőnök
Kiadó: *Magyar Pálos Rend*
Szerkesztőbizottság: *Jäger Eszter, Sarbak Gábor, Sudár Annamária és dr. Szentirmay Tamás*
Grafika, tipográfia: *Török Máté*
Borítókép: *Budaszentlőrinc, 2022*
(fotó: *Török Máté*)
ISSN: 2062-1094

Óndi Alex Pálosok Budapesten

Megjelent a budapesti pálos
Sziklatemplom történetét
bemutató kötet!

BEKÖSZÖNŐ

Megindult Csepellényi György pálos szerzetes boldoggá avatási eljárásnak egyházmegyei szakasza

P. PUSKÁS ANTAL OSPPE

Örömmel adunk hírt arról, hogy dr. Ternyák Csaba egri érsek úgy határozott, hogy az Egri Főegyházmegye részéről elindítja Csepellényi György pálos szerzetes boldoggá avatási eljárásnak egyházmegyei szakaszát, mely azt jelenti, hogy az érsek úr elfogadta és támogatta a Csepellényi György életútja szempontjából fontos települések, így Füzér, Sátoraljaiújhely, Egerfarmos polgármestereinek és lelkipásztorainak az erre vonatkozó kérését, majd ezt felkarolva, az ügyet a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elé vitte, amely nyilatkozatban is támogatta a boldoggá avatás elindítását. Az előzetes kutatások lefolytatása eredményeképpen a jelentősebb iratokból és Csepellényi György tiszteletét bizonyító ábrázolásokból elkészített összeállítást Ternyák Csaba érsek úr 2023. május 23-án személyesen adta át a Szentek Ügyeinek Dikasztériuma prefektusának, Marcello Semeraro bíboros úrnak. Csepellényi György életének és vértanúságának az ismeretében biztosak lehetünk abban, hogy őt a szentek és a boldogok társaságában tisztelhetjük, azonban a pálosok a rendi hagyományok szerint nem kezdeményezik egyik rendtag szentté vagy boldoggá avatását sem. Ezért különös öröm az, hogy ezt az életútja szempontjából fontos települések vezetői és lelkipásztorai megtették, illetve, hogy érsek úr az eljárás elindítása mellett döntött.

Csepellényi György (1626–1674) Bittsén született, 1642-ben lett pálos szerzetes. Filozófiai és teológiai tanulmányait követően Pápán volt hitszónok, majd Máriavölgyben és Zoborbegyén alperjel. IX. Kelemen pápa megbízásából 1672-től az ország északkeleti területeit misszionálta társaival együtt, mint a sátoraljaiújhelyi pálos kolostor tagja. Miután több falu lakosságát visszatérítette katolikus hitre, a feldühödött protestánsok akkori tartózkodási helyéről, a füzéri plébániáról 1674. március 26-án, húsvéthétfőn elhurcolták és két hónapos folyamatos kínzás után május 24-én lefejezték. 1689-ben Barilovits Lajos, az általános perjel helyettese a (eger)farmosi templomból, ahol addig pihent, a sátoraljaiújhelyi pálos-piarista templom Szent Kereszt oldalkápolnájában (I. Rákóczi Ferenc építtette) az oltár alá temette, teste ma is ott nyugszik. 1974-ben azonosították csontjait, 1989-ben újratemették. Fenesy György egri püspök (1686–1699) kezdeményezésére XI. Ince pápa tiszteletreméltóvá (venerabilis) nyilvánította; 1702-ben a rendi nagykáptalan megtárgyalta az ügyet és az iratokat Rómába küldte, de további lépésekre az anyagiak és kellő elszántság hiányában nem került sor, szentté avatásáról Eszterházy Pál generális perjel 1769-ben követjárása során XIV. Kelemen pápa előtt ismét beszélt, az eljárás azonban először 1786-ban, másodszor pedig 1950-ben akadt el.

Imádkozzunk a vértanúságot szenvedett egykori pálos atya boldoggá avatásáért!

*Istenünk, benned bízók erőssége,
te arra hívtad Cseppelényi Györgyöt,
hogy Boldog Özséb követőjeként
bíveidet megerősítse a katolikus hitben,
és összegyűjtse, ami szétszóródott.
Életáldozata, hite
és irántad érzett hűsége
példaként ragyog előttünk.
Add, hogy mielőbb
a boldogok között tisztelbessük őt.
Ámen.*

RENDÜNK MÚLTJÁBÓL

Új konfráterek avatása és a „A Rend Barátja” kitüntetés átadása

2023. január 18-án Márianosztrán, P. Puskás Antal tartományfőnök atya két új konfráteri címet adományozott a rend nevében, illetve elsőként adta át az újonnan alapított, nőknek is adományozható „A Rend Barátja” kitüntetést. Az alábbiakban Antal atya az ünnepségen elmondott, a díjazottakat méltató beszédét közöljük.

Kedves Testvérek, Istennek hála, sokan vannak, akik szívvel-lélekkel bekapcsolódnak a pálos rend munkájába missziójába, és közösségünket segítik hol látványosan, hol a háttérben, szellemi vagy fizikai munkájukkal, szolgálatukkal. Közülük azokata a férfiakat, akik a legtöbbet teszik a rendünkért, illetve akikkel a legmélyebbé válik a kapcsolat, a Pálos Rend

*Vita et Mors Venerabilis Patris Georgii Csepellenyi,
Nagyszombat, 1765*

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

a legnagyobb elismerésével, a konfráteri címmel tünteti ki, amellyel őket a rend tiszteletbeli tagjaivá fogadja. A konfráter a legszorosabb lelki kötéssel kapcsolódik

a szerzetesrendünkhöz, és részese mindazon kegyelmeknek, amelyeket a pálosok az évszázadok során imáikkal és engeszteléseikkel kiesdekeltek. A konfráterekről mindig megemlékezünk a napi közösségi imánkban, ezzel is fenntartva a lelki közösséget velük, egyúttal így is kifejezve a hálánkat irántuk.

Nagy öröm számunkra, hogy a mai szép ünnepen két új konfráterrel bővül a magyarországi konfráterek közössége, két olyan személlyel, akiket már évek óta lelki rokonság fűz a pálos rendhez, és mindez erőteljesen megnyilvánul a rend iránti elköteleződésükben. Felterjesztésünkre Arnold Chrapkowski pálos generális atya – a rendi tanácsnak az egyetértésével – rendünk konfrátereire fogadta Bíró László püspök atyát és Török Mátét, így a generális atya megbízásából örömmel adom át számukra a konfráteri diplomát, amelynek szövege a következő:

Bíró László püspök atya hivatása és papi szolgálata a Pécsi Egyházmegyében indult el, és az egyházmegyében a legjelentősebb szolgálati helye Pécs volt, ahol előbb káplánként, majd püspöki titkárként, végül pedig székesegyházi kánonok-plébánosként szolgált. Már ezekben az időkben is mély kapcsolat fűzte a pálos lelkiséghez és a pécsi Pálos templomhoz, ahol még a kommunizmus idején rendszeresen vett részt a fiatalok számára havonta megrendezett úgynevezett pálos miséken, amelyeknek az egyik fő szervezője is ő volt. Életét folyamatosan kísérte a pálosokkal való kapcsolat, amelynek része volt – többek között – a barátságuk és kölcsönös tiszteletük a rendszerváltás utáni első pálos tartományfőnökkel, az egykori pécsi plébános Máthé Péter atyával, de része volt az is, hogy később, már püspökként, annak a budapesti Központi Szemináriumnak volt 13 évig a rektora, amelynek épülete a XVIII. században pesti pálos kolostornak épült és pálos kolostorként működött az 1786-os feloszlásig, s amely a mai napig őrzi a pálos szerzetesek által faragott csodálatos berendezésű egyedülálló pálos könyvtárát. Rektorként ugyancsak ő volt az igazgatója a szeminárium mellett a pálosok számá-

ra a kolostorral egyidejűleg épült egyetemi templomnak. A püspök atya e pálos épületek, emlékek ápolásáért, megóvásáért, felújításáért nagyon sokat tett. Bíró László püspök atya rendszeresen, mindig örömmel és támogatóan vett részt püspökként is különböző pálos eseményeken, ünnepeken, elsősorban a Sziklatemplomban, de évente tartott többnapos családos lelkigyakorlatot a pálosszentkúti kegyhelyünkön is. A püspök atya egész élete folyamán megőrizte a lelki kötődését és a barátságát a pálosokkal, ami azzal vált teljessé, hogy nyugdíjas püspökként a pécsi kolostorunkba költözött, ahol hatalmas aktivitással és tenni akarással vesz a részt mindennapi lelkipásztori szolgálatunkban és ünnepeinkben, sokak öröme és lelki gazdagodására. Mindezekre tekintettel megtiszteltetés a számunkra, hogy püspök atyát az erről szóló diploma átadásával a konfrátereink közé fogadhatjuk.

Török Mátét a legtöbbben talán a Misztrál együttes frontembereként ismerik, hosszú évek óta azonban ezer szállal kötődik a Magyar Pálos Rendhez is. A rendünket megszervező Esztergomi Boldog Özséb halálának a 750. évfordulójával kapcsolatban elindult és a befejezéséhez közeledő Boldog Özséb Program egyik kulturális projektvezetőjeként nagyon sokat dolgozott a kulturális projektelemek – többek között könyvek, CD-k, filmek és a sokak által megismert pálos kiállítóbusz – magas szintű megvalósításáért, amely projektelemeknek egyúttal az arculattervezője is ő volt. Máté tervezte a magyar tartomány számára azokat az arculati elemeket is, amelyek feltűnnek a pálosokkal kapcsolatos kiállításokon, zárándokutakon, kiadványainkon, termékeken, illetve a honlapunkon és a hivatalos levelezésünkben. Kreativitását és hitét ötvözve nagyon hozzájárult ahhoz, hogy a pálos rend

Magyarországon friss, modern színekben és arculattal jelenhessen meg.

Fotósként sok művészi igényű, pálos témájú fényképet is készített és bocsájtott rendelkezésünkre, amelyek sajátos kordokumentumként érzékeny módon rögzítik az aktuális jelent az egyes kiadványaink, és nem utolsósorban az utókor számára.

Máté grafikai és fotós tevékenysége mellett pálos költők verseinek megzenésítésével és előadásával egy új, erőteljes színnel gazdagítja a 21. században azokat a kulturális és művészi törekvéseket és értékeket, amelyek a rendben kezdettől fogva jelen voltak, korábban jobbra csak a pálos szerzetesek révén. Máté, a számára oly kedves verséneklés műfajával élesztette fel pálos költőink műveit, melyeket e feldolgozások híján sokkal kevesebben ismerhettek volna meg. Az „Asperges me...” című, a pálos rend történetét feldolgozó zenés-verses összeállítás megvalósításában is fontos szerepet vállalt, melyet azóta már sokszor előadtak alkotó-

és művésztársaival nagy sikerű színpadi produkcióként.

A jelenlevők közül is sokan ismerik a hosszú kényszerpihenő után a 2000-es évek elején újraindított „A Fehér Barát” című rendi újságunkat. Ennek tördelését, nyomdai előkészítését és arculati tervezését is Máté végzi. Mindez az évek hosszú sora alatt elvégzett óriási munka alapvetően azt a célt szolgálja, hogy a pálos rendet és lelkiséget a kultúra és a művészet nyelvén elvigye az emberekhez, elősegítve ezzel a magyar alapítású szerzetesrend széles körű megismertetését, és azt, hogy a pálosok újra a megfelelő helyre kerüljenek a nemzeti közgondolkodásban. E sokrétű és nagyjelentőségű munka elismeréseként örömmel és hálával adom át a confráteri diplomát Török Máté részére.

Az ünnepség végén – P. Puskás Antal OSPPE, dr. Szentirmay Tamás, Tamás József püspök, Dobróka László, Bíró László püspök, Sarbak Gábor, Sudár Annamária, Beer Miklós püspök, Török Máté, Darvas Kozma József atya • fotó: Varga László

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

A generális atyával egyetértésben tartományi szinten is szeretnénk a jövőben elismerni, illetve kitüntetni azokat, akik különösen sokat tesznek a pálos rendért. Ennek érdekében átvettük a Lengyelországban már létező „A Rend Barátja” kitüntetés gyakorlatát, ami egyúttal lehetővé teszi, hogy ne csak a pálosokért sokat tevő férfiakat, hanem nőket is elismerjünk, hiszen ahogy a pálos rend tagjai, úgy a confráterek is csak férfiak lehetnek. „A Rend Barátja” oklevelet a mai napon, itt Márianosztrán adjuk át első alkalommal egy olyan valakinek, aki nagyjából másfél évtizede végez önzetlenül hatalmas munkát rendünkért, és akinek a nevét nagy örömmel és nagy hálával mondom most ki: **Sudár Annamária.**

Az ő munkájának nagyon jelentős mértékben köszönhetjük azt, hogy az a hatalmas kulturális örökség, amit az elmúlt századokban a szerzetes őseink felhalmoztak, nem merül a feledés homályába, hanem értékes kincse a jelennek. Bár a pálosok számára nyilvánvaló módon a hitélet a legfontosabb terület, de magyar alapítású szerzetesrendként újra és újra fel kell ismernünk a felelősségünket a nemzeti kultúránkért is, főleg akkor, ha ennek szerzetes elődeink is fontos alakítói voltak. Nehéz lenne felsorolni azt a széleskörű tevékenységet, amit Annamária ennek érdekében hosszú évek óta végez, szolgálva ezzel azt is, hogy a pálos rend ismertsége, társadalmi beágyazottsága a kultúra területén keresztül is folyamatosan növekedjen, eljuttatva a pálos rendet olyan emberekhez is, akikhez más módon nem jutnánk el. A Fehér Barát újságunk, illetve a különböző pálos kiadványok szerkesztése, szakértése, nagyszerű pálos kiállítások megálmodása és megvalósítása, a rendtörténetet feldolgozó „Asperges me...”

című zenés-verses műsor összeállítása és abban előadói főszerep vállalása, a Bol-dog Özséb Program kulturális projekt-részének a szakmai vezetése, előadóművészként az ünnepségeinken, fontos eseményeinken történő közreműködés – a teljesség igénye nélkül – mind-mind csak egy-egy fontos elemét jelzik annak a sokszor emberfeletti, egyúttal kiemelkedő szakmai minőségű munkának, amit Annamária értünk, pálosokért végzett és végez.

Mindezt megköszönve, és a hálánkat kifejezve szeretnénk átnyújtani Annamáriának a „A Rend Barátja” oklevelet, mellyel kinyilvánítjuk azt, hogy őt hivatalosan is a rendünkhöz nagyon közel álló személynek tekintjük; olyan jótévőknek, akiről a napi imánkban mindig megemlékezünk, megnyitva ezzel számára is a mennyei kegyelmek azon kincsestárát, melyet szerzetes elődeink az évszázadok alatt felhalmoztak. Az oklevél hálátelt szívvel történő átnyújtása előtt szeretném annak tartalmát megosztani a kedves jelenlevőkkel is: hálából a pálos rend szellemi és kulturális örökségének megóvását és ápolását szolgáló sokéves, fáradhatatlan munkájáért. Köszönjük mindhármójuknak!

„Ahol mindig otthon érzem magam” - Bárdonicsek László, A Rend Barátja

AZ INTERJÚT SASVÁRI BERNADETT KÉSZÍTETTE

Bárdonicsek László, a pécsi pálosok kántora és hivatali munkatársa a közelmúltban ünnepelte hatvanadik születésnapját. Az ünnepen a rendház szerzetesei „A Rend Barátja” kitüntetéssel jutalmazták közel négy évtizedes szolgálatát a pécsi pálosok környezetében.

Hogyan kezdett kötődni a pálosokhoz?
Gondviselésszerű volt, ahogyan 1984 tavaszán kapcsolatba kerültem a pálosokkal. Teológiai jellegű könyveket szerettem volna beszerezni, ezeket akkoriban könyvesboltban nem, csak a püspökségen lehetett megvásárolni. A könyvvásárlás közben az akkori egyházmegyei vagyonkezelő, Kalász Gyula atya – aki a Pálos templom igazgatója is volt – elmondta, hogy éppen kántort keres a Pálos templomba. Mivel beszélgetésünk során szóba került az is, hogy akkoriban már alkalomszerűen orgonáltam szentmiséken egy-egy templomban, ezért felkért, hogy vállaljam el a kántori szolgálatot a Pálos templomban. Kérésére örömmel igent mondtam.

Ettől a száltól függetlenül szinte teljesen ugyanebben az időben egy másik úton is a pálosokhoz vezetett az Úr. Húszéves fiatalként lelki közösséget kerestem. Ismerősök javasoltak egy, a pálosoknál

Bárdonicsek László • fotó: Varga László

működő kisközösséget, melyet Czigliányi Zsolt atya vezetett. E közösségbe járva ismertem meg aztán feleségemet is, majd négy gyermekünk révén tovább mélyült kötődésünk a pálosokhoz.

Miként éli meg a zenei szolgálatot?

A kántori szolgálat ajándék és küldetés számomra, mely nagy hatással van lelki életemre. Alapvető feladatommak tekintem, hogy szolgálattal Istent dicsőítve hozzásegítsem a templomi közösséget Istenrel való kapcsolatának növekedéséhez, elmélyüléséhez.

Pálos templomi zenei szolgálattal fontos része a kétezres évek elején dr. Fodor Gabriella által alapított pálos szkolának, a Schola Sancti Paulinak kísérése. Megtisztelő számomra, hogy ezt a magas színvonalon és lélekiemelően szolgálattal teljesítő szkolát kísérhetem.

Külön ajándék számomra, hogy a Pálos templomban minden feltétel adott, hogy

zenei szolgálattal a lehető legjobban lássam el, külön is kiemelve a pálos atyák maximális támogatását és bizalmát.

Milyen egyéb módon kapcsolódik a liturgikus szolgálathoz?

Négy gyermekem hosszú ideig ministránsként szolgált a Pálos templomban. Velük együtt nagyon sokan ministráltak akkoriban. Jellemzően a templomi közösségünk nagycsaládosainak gyermekei alkották a ministráns közösséget, dr. Szentirmay Tamás vezetésével. A későbbiekben én is besegítettem a gyerekekkel való foglalkozásba és a különböző ministránsrendezvények szervezésébe.

Öröm látni, amikor egykori ministránsaink – most már felnőttként – újra szolgálattal jelentkeznek egy-egy jelesebb ünnepen a Pálos templomban. Hiszem, hogy ez a sokaknál több mint egy évtizedes ministráns szolgálat életre szóló nyomot hagyott életükben.

Másfél évtizede a hivatal munkatársaként is segíti a rendház mindennapjait. Ez a feladat mit ad Önnek?

Feladatköröm igen változatos, hiszen az adminisztrációs jellegű feladatokon kívül magába foglalja a gondnoki jellegű teendőket, városi ügyintézés, árubeszerzés, stb. Kollégáimhoz hasonlóan munkámmal megpróbálok minél több terhet levenni az atyák válláról, hogy szerzetesi hivatásukat minél teljesebben megélhessék.

Hogyan fogadta az elismerő kitüntetést? Mit jelent Önnek, hogy A Rend Barátja lett?

Egy, a szerzetesekkel és a kollégákkal közös ünnepelés során adták át a kitüntetést. Nagyon meglepett, hiszen csupán a munkámat, a feladataimat végeztem az évek során. Ugyanakkor nagyon felemelő is volt, hogy ilyen megtisztelő módon fejezte ki a rend irántam való szeretetét, és közel négy évtizedes munkálkodásom elismerését.

Köszönjük a kitartó és segítőkész szolgálatot!

PÁLOS LELKISÉG

Három a magyar igazság. Ferenc pápa háromnapos látogatása Magyarországon – egy jelölt szemével

BŐVÍZ KRISZTIÁN

Péntek reggel, 7 óra. A zsolozsmának éppen vége a pécsi kolostorban. Megbeszélés... „Akkor 10-kor indulunk, ugye?” – kérdezem. „Végül nem. 9-kor, mert még dolgom van Budapesten, és hamarabb oda kell érnünk.” „Uh, oké...” Közben gyorsan végiggondolom... Rövid szentmise a kápolnában. 7:40-től lengyelóra, 8:30-tól reggeli, és kilenc előtt még lesz tíz percem a maradék holmimat táskába rakni. Kilenc

után kicsivel el is indulunk Antal atyával. Útközben egy rövid kitérő; egy emberrel gyarapszik a mikrobusz.

A fővároshoz közeledve telefonon kísérjük Ferenc pápa érkezését. Természetesen minden mozdulatáról tudósítják a nézőközönséget. Néha a kommentátorok is belebonyolódnak a színes körmondatokba, és elhangzik egy-egy igen vicces megjegyzés is, amin jót derülünk. Amerre

a pápa elhaladt, végig lezárt utakat, rendfelügyelőket és rendőröket látunk. 11 óra felé érünk a Sziklatemplomhoz. Jókedvű köszöntések, kipakolás... „Ezt hova rakjam?” „Nem tudom. Egyelőre tedd csak oda...” „Hé, a bort itt hagyhatod nekem!” Hamarosan az is kiderül, melyik lesz az én szobám: „A körbástya?” – kérdem. „Jó, majd meghúzom magam egy sarokba.” Bőjtös ebéd következik, majd zsolozsma. Az egyik szekrényben találunk nekem egy zakót, ami majdnem tökéletesen passzol rám – hálás vagyok érte. De főleg azért van bennem hála, mert szerzetesjelöltként részt vehetek Ferenc pápának a klerikusokkal való találkozásán.

Ugyan a metrón éppen nem utazik sok ember, de azok nagy része papi vagy szerzetesi ruhában van – szép tanúságtétel ez. A Szent István-bazilika beléptetési pontjához vezető utat nem kell sokáig keresni, hisz arra megy mindenki. A sor jó 100-150 méter hosszan nyúlik el, de én előrébb vágtatok, ahol egyik pálos testvérem már vár. Amint beállok a sorba és elkezdek figyelni, rögtön ezer ismerős arc villan fel körülöttem a kora délutáni napsütésben. Egy lépést alig tudok úgy megtenni, hogy ne fedeznék föl egy régebben vagy éppen nem rég látott személyt. Örömteli üdvözlések, kedves beszélgetések..., s egyszer csak már bent is vagyok. Az altemplomban még több ismerőssel összefutok, így csak lassan jutok be a bazilikába. Ott a bal mellékhajóba vezényelnek, ahol a szerzeteseknek kijelölt ülőszektor található. Miután sikerül valahol helyet foglalni, már rá tudok csodálkozni, hogy milyen szép látványt nyújtanak a körülöttem lévő egyházi személyek. Elöttem és mögöttem főleg nővérek, mellettem (a főhajóban) zömében papok, elől püspökök. Nemhogy magának az egyházfőnek a

jelenléte és bátorítása, de már önmagában az is igen megerősítő lehetett legtöbbször számára, hogy klerikusok, katekéták nagy számban összejöttek. Én személy szerint úgy éltem meg a főpásztor látogatását, mintha egy szenttel találkoznék három napon keresztül. Remélem, hogy másokra is nagy hatással volt, és el tud indulni több párbeszéd, összefogás és cselekvés ebből a tapasztalatból, ahogy azt a szentatya kérte is tőlünk.

A tanúságtételek közül tetszett, amit Krisztina nővér mondott a hivatásáról, és különösen megérintett, hogy Boldog Brenner János testvére is szót kapott. Ferenc pápa sok-sok értékes és mély gondolatot adott át nekünk, amikből engem is több minden megfogott. Ezek közül kiemelném egy-két figyelemztetését, miszerint nem engedhetünk a csüggedésnek, a lehúzó gondolatoknak, a kilátástalanságnak, a világ és a történelem katasztrófális olvasatának, de nem is fogadhatunk el mindent úgy, ahogy van. Nem alkalmazkodhatunk a világhoz, nem kényelmesedhetünk el, mert az a legrosszabbhoz vezetne: az Egyház elvilágiasodásához. Imádkoznunk kell, mert „a válaszok az Úrtól és nem a világtól

jönnek, a tabernákulumból, nem pedig az internetről.” És gyümölcsöt kell teremnünk. A „megtérés méltó gyümölcsét”, ahogy Keresztelő Szent János mondja. Legyünk tehát először mi magunk hitelessé, hogy „a mindennapi életet érintve”

tudjuk elérni embertársainkat – ahogy Ferenc pápa fogalmazott. „Merüljünk el az evangélium szellemében, verjünk gyökeret az imádságban, különösen a szentségimádásban és Isten igéjének hallgatásában, törekedjünk az élethosszig tartó tanulásra, ápoljuk a testvériséget, a közelséget és az egymásra való odafigyelést.” Ezek nagyon

fontos és egészen konkrét gondolatok, utasítások, tanácsok a szentatyától, amit minden egyes, magát hívőnek valló embernek gyakorolnia kell, nem csak az egyházi személyeknek.

A találkozó befejezésekképp a szentatya áldását adta ránk, majd orgonával és tapszúgással kísérve, mosolyogva távozott. A rendházba vezető út során gondolatainkban vissza-visszapörgettük a történeteket, az elhangzottakat.

Szombaton több barátommal és testvéremmel együtt tudtam részt venni az ifjúsági találkozón, mely a Papp László Sportaréna-ban volt. Közel tizenegyezer, zömében iskolás és egyetemista fiatal várta szívvel-lélekkel a pápát, hogy meghallgathassa bátorító iránymutatásait. Az esemény igen igényes és jól szervezett volt. A színes programok mellett annak is nagy figyelmet szenteltek, hogy azok tényleg meg tudják szólítani a célközönséget. A délutáni program három részből állt: a pápa várása – zenés dicsőítéssel, táncos produkcióval, kisfilmmel és bevezető gondolatokkal –, Krisztus földi helytartójának fogadása – énekekkel, tánccal és tanúságtételekkel –, végül pedig magát Jézus Krisztust fogadtuk zenés, elmélkedős szentségimádás formájában. Ferenc pápa beszédét sokszor szakította meg tapsvihar, amiből úgy tűnt számomra, hogy nem csak engem szólítanak meg biztató szavai és nem csak engem érintenek meg bölcs és aktuális gondolatai. Távozása előtt pápai áldását adta mindannyiunkra, utána adoráció következett. melynek során. a kifejezetten a fiataloknak írt, *Christus vivit* kezdetű apostoli buzdításából hallhattunk több részletet.

A harmadik nap is abban a megtiszteltetésben lehettem részem, hogy közvetlen a Kossuth téri pódium előtti szektorban foglalhattam helyet a papnövendékek, diakónusok, szerzetesek között. Ezúttal is

Ferenc pápa Budapesten, 2023
fotó: dr. Szentirmay Tamás

sok ismerőssel összefutottam, ami nagy öröm volt számomra. A mise előtt az én soromban és a mögöttünk lévőket felkérték, hogy segédkezzünk majd a cibóriumok, kelyhek kiosztásánál és összeszedésénél, így aktívan is részt vállalhattam a szentatya liturgiájából. Róma püspökének érkezése előtt rózsafüzért imádkoztunk, amelyet érdekes tanúságtételek, szép énekek kísértek. Ismét szívmengető érzés volt, mikor Ferenc pápától elhangzott magyarul az a bizonyos „Isten, áldd meg a magyart!”, majd felcsendültek gyönyörű, imádságos himnuszaink. De a három napot talán az koronázta meg számomra, hogy harmadjára is kaptam pápai áldást! Ezzel az örömmel és sok-sok találkozással gazdagodva hagyhattam el Budapestet, hogy a megkapott tüzet Pécsset is tovább adjam. Hogy Ferenc pápa jön-e harmadjára is Magyarországra, azt nem tudom, de a magyar igazság így is teljesült számomra...

A pécsi Pálos Misszió megalakulása

P. PUSKÁS ANTAL OSPPE

2023. április 27-én a pécsi Szent Imre-templomban első alkalommal hívtuk össze azokat a testvéreket, akik szolgálatukkal valamilyen módon bekapcsolódnak a pálosok helyi küldetésébe. Ennek az első összejövetelnek az volt a célja, hogy vázoljuk azt a víziót, amelyet Boldog Özséb atyánk ihletett: egységbe, közösségbe gyűjteni a lángokat, amelyeket Isten gyűjtött meg a hozzánk, pálosokhoz kapcsolódó emberek szívében.

Ez természetesen egy hosszútávú indítvány, amelyet a Szentlélekre bízunk, hogy alakítsa saját tetszése szerint.

A távolabbi vízió egy olyan közösség kialakulása, ahol az emberek nem maradnak magukra, sem anyagilag, sem lelkileg. Ahol van tere a gyengeségnek és a fokozatos felépülésnek. Olyan közösség, ahol mindenki tudatában van a saját felelősségének és örömmel teszi a dolgát azért, hogy épüljön helyben az Isten országa. Ahol a hívők nem csupán fogyasztók, hanem ők maguk is képesek másokat Krisztushoz segíteni.

Olyan közösség, amely Jézus Krisztusból veszi az erejét, és ahol Ő van a középpontban.

Miért is fontos újra össze-
gyűjteni a lángokat?

Korunkban az élet sok területén megjelenik az elidegenedés, a bezárkózás, az elszigetelődés, amit az uralkodó fogyasztói mentalitás mellett a technológia fejlődése is táplál egy olyan irányba, ahol az ember már alig veszi észre a másik embert, a saját teremtett környezetét, saját belső világát és Isten szavát.

A jelenlegi társadalmi struktúránk nagy része az úgynevezett „jólét” elérésére épül,

amelynek célja az egyén, de maximum egy család kényelmes élete. Ez körülbelül a következőket jelenti:

- Ne függj senkitől – a fogyasztási cikkek lehetőleg személytelenül elérhető legyenek,
- amit megkívánsz, azt szerezhed meg,
- válogathass a végtelen lehetőségek között a testi és lelki fogyasztás tekintetében,
- ne szólhasson bele senki abba, amit te jónak tartasz,
- válassz magadnak olyan lelki utat, amely kényelmes, és amelynek keretében nem kell alkalmazkodnod senkihez.

Úgy tűnik, hogy a mai rendszer – amelyet szinte elképzelhetetlen fejlettségű és szervezetszerű technológiai szint tart fenn – kiszolgálja ezt a jólétet. Az igazság azonban az, hogy a fogyasztó ember az, aki szolgálja ezt a rendszert, amelyben óriási pénzek landolnak egynéhány ember zsebében. Az ember a rendszer szolgájává válik.

A mai tudatos és szervezett támadás az erkölcsi normák ellen egyszerű célt szolgál: az embert fel kell „szabadítani” az abszolút függetlenségre, hogy így elszakadva mindentől és mindenkitől, tökéletes szolgálta lehessen. Mindenben az irányító rendszertől kell függenie, ahol a háttérben egy önmagát istenítő hatalom áll.

Ezeket nem szeretjük hallani, de a valósághoz hozzátartozik, és tudnunk kell róluk. A folyamatok persze elsőre ennél bonyo-

lultabbnak tűnnek, és a valódi mozgató okok előterében egy szép, csillogó világ áll. Mindezeket figyelembe véve, beszéljünk a lángok összegyűjtéséről, más szóval, a közösség építéséről!

Egy ilyen, a fentiekben leírt rendszert nem lehet ledönteni, vagy egyszerre megszüntetni, hanem el kell kezdeni építeni egy más rendszert – olyant, amely a teremtő által lerakott alapokon nyugszik. Ennek a *valódi jónak* az alapja a kapcsolat – míg a másoknak az elszigetelődés.

Kapcsolat a saját belső világgal, természetével, vágyaimmal. A többi emberrel, akik között vannak anyák, apák, gyermekek, barátok, mesterek, tanítványok, közösségi társak. Kapcsolat a környezettel, amelyben élek és amely táplál engem, amelynek gondozója és gazdája vagyok. Kapcsolat Istennel, aki szívem legbelső hangjaként szólal meg, és aki szabaddá tesz arra, hogy szeressek, építsek, szolgáljak.

Hol kezdjük el az építkezést? Talán nem is gondoljuk, de már lényegében elkezdtük, amikor időt szánunk az Istennel való együttlétre, családtagjainkra, közösségi társainkra.

A Pálos Lelki Központban a kezdetben pontosan ezeket a célokat tűztük ki magunk elé és engedjük, hogy a Szentlélek irányítsa a folyamatokat. Sokan imádkoztak ezért, már mielőtt minden elkezdődött volna. Mikor idejöttem Pécsre, nem tudtam, hogy pontosan mi fog itt kibontakozni. De öröm látni, ahogy egymás után jönnek közösségek, amelyek otthonra találnak nálunk. A közösségek rendelkeznek olyan erővel, amely képessé teszi őket arra, hogy befogadjanak, gyógyítsanak, tanítsanak, támogassanak, imával közbenjárjanak másokért.

Kezünkben vannak azok az eszközök, amelyekkel azt az újfajta rendszert építhetjük, amely isteni alapokon nyugszik. Egyéb-

ként nincs is ebben semmi új – egyszerűen: ez az egyház.

A nálunk meglévő egyéni és közösségi szolgálatok már jó ideje hatékonyan működnek. Felmerül a kérdés, hogy miért kell itt még a Pálos Misszió? Miért kell ezeket egy tető alá hozni?

Azért, mert az egyházban való életünket is átjárja még az uralkodó rendszer szelleme. Más szóval: miközben alapvető kapcsolatainkon dolgozunk – ami jó –, ugyanakkor még mindig a *közfelfogás szerinti jólét eszménye dolgozik bennünk*. Vagyis az, hogy végül is egyéni szinten vagy szűk családi szinten boldoguljunk – másoktól ne is nagyon várjunk semmit, és ők se várjanak tőlünk.

Az isteni alapokon nyugvó rendszer olyan, mint amit az Apostolok Cselekedeteiben olvashatunk: *„mindenük közös volt”* (ApCsel 4,32). Más szóval, az EGYHÁZ KÖZÖSSÉGÉBEN gondolkodtak.

Ez egy távolabbi vízió.

Az első rendű célnak, ami a vízióra mutat, azt tartom, hogy akik itt és most elkötelezték Krisztusban, elkezdjék megélni ezt a közösséget egymással. Más szóval, akik arra éreznek elhívást, hogy építő emberek legyenek itt helyben – és ezzel tanúságot tesznek arról, hogy szembe akarnak menni a fogyasztás mentalitásával, akik adni akarnak –, azok találjanak társakra, testvérekre.

Mit jelent ez a gyakorlatban, mik az első lépések?

- Három havonta összejövünk ünnepelni egy szentmise keretében.
- Ezeken az alkalmakon találkozunk egymással és néhány ember/közösség beszámol saját szolgálatáról, tanúságtétel formájában.
- Akik magukévá tudják tenni ezt a víziót, azokkal együtt gondolkodunk és tervezzük közösségünk jövőjét.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

A Pálos Misszióba nemcsak azok kapcsolódhatnak be, akiknek aktív szolgálatuk van a lelki központban, hanem azok is, akik imádságukkal kívánják támogatni a pálosok mai küldetését.

A Pálos Missziót egyelőre csak Pécssett indítjuk el.

PÁLOSOKTÓL, PÁLOSOKRÓL

Új tudományos kiadvány: *Cantuale Paulinorum*

2023. május 4-én a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézetének Régi Zenetörténeti Osztálya és a „Lendület” Digitális Zenei Fragmentológia Kutatócsoport szervezésében hangversenyyel, poszterkiállítással és könyvbemutatóval egybekötött tudományos ülésen mutatták be a *Cantuale Paulinorum* című kiadványt, amely a Boldog Özséb Program részeként készülhetett el. Az alábbiakban P. Puskás Antal köszöntőjéből idézünk részleteket.

Ha a *Cantuale* történetére pillantunk, felidéződik szerzetesrendünk története is, melyből láthatjuk, hogy a Pálos Rend nemzeteken – legálábbis a lengyel és a magyar nemzeten – felülálló, azokon átívelő egységet képez, hasonlóan a többi pápai jogú, tehát közvetlenül a Szent-székek alárendelt szerzetesrendhez.

Talán fölösleges megemlítenem, amit mindnyájan tudunk, hogy magyar földön jött létre rendünk a 13. században, aztán történelmünk alakulása miatt már évszázadok óta lengyel földön, a csehszlovákiai Jasna Góran, a Fényes Hegyen található kolostorban van a központunk. Ne feledjük, hogy ezt az 1382 óta meglé-

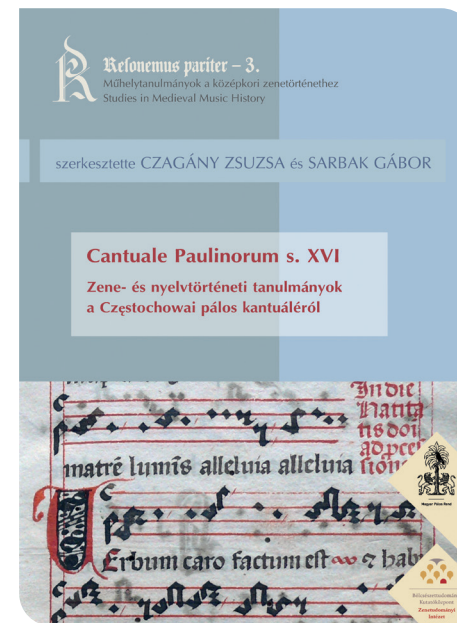
Nem tudni, mi lesz a jövője a jelenlegi világi rendszernek, meddig fog ebben a formában fennmaradni. De ne várjuk ki a végét, kezdjünk el építeni egy újat!

vő lengyel kolostort magyar pálosok alapították és lakták be, és a középkor végi, kora újkori konfraternitásában is csak úgy hemzsegnek a magyar nevek, mint ahogy a mai napig is a vallási és a kulturális szálakon keresztül élő és eleven példája a magyar–lengyel történelmi léptékű kapcsolatoknak. Hadd folytassam a kettős jelleg hangsúlyozását: *Cantualénkat* – talán mondhatom így – magyar kolostorban írták, állították össze egy nagyon is végzetes, sorsfordító évszázadnak az elején, s még ugyanannak az évszázadnak a végén már a lengyel, csehszlovákiai kolostor tudta kéziratunkat a magáénak és őrizte meg számunkra, elsősorban a lengyel és a magyar pálosok számára. Ezt talán még azzal is kiegészíthetem, hogy a Jasna Góra-i kolostorban megforduló magyar zarándokok számára is, akik ismerős dallamokra és saját

nyelvükön szerzett imaszövegre figyelhetek fel, ha valamelyik épp ott tartózkodó magyar pálos e kötetet felütötte. [...] Rendünk az elmúlt évtizedekben tudatosan jó kapcsolatokat épített ki többek között a tudományos és kulturális élet meghatározó képviselőivel. Ennek egyik nagyszerű eredménye, hogy az Országos

Széchenyi Könyvtárban sikerült a *Cantuale* kéziratát restauráltatni, a könyvtár és a rend közötti együttműködési megállapodás értelmében, a magyar kormány céltámogatásával. A könyvtárban a sok pálos emlék között e kézirat biztosan jól érezte magát! Természetesen mindent megelőzte a lengyel fél engedélye, amiért rendünk vezetőjének, Arnold Chrapkowski generális atyának tartozunk köszönettel. A restaurált kódex tavalay került (furcsa ezt mondani) itthonról haza, Lengyelországba, de fizikai valójának vizsgálata után digitalizált másolata a kutatók rendelkezésére áll; e kutatómunka szép eredménye pedig az előttünk fekvő tanulmánykötet, amelynek rendünk az egyik kiadója.

Nagy örömet jelent rendünknek és személy szerint nekem is, hogy a Zenetudományi Intézet és Czagány Zsuzsa mint szerkesztő és szerző vette a fáradságot, hogy kéziratunkat (azt hiszem, szabad így neveznem), Sarbak Gábor szerkesztővel és a tanulmányok szerzőivel együttgondolkodva, alapos vizsgálat tárgyává tegye. A *Cantuale* ezzel több más pálos liturgikus kézirattal és nyomtatvánnyal együtt, egy „lendülettel” integrálódott egy nagy

A *Cantuale Paulinorum* c. kötet borítója

kitekintésű projektbe, vagyis tartalma, tanulságai egy nagyobb liturgiátörténeti összefüggésbe ágyazódnak. [...] Köszönöm a munkájukat és szívből gratulálók Önöknek!

A kötet bemutatója • fotó: dr. Szentirmay Tamás

Fogadalommegújítás a pécsi Lyceum-templomban
fotó: Varga László

RENDI KRÓNIKA

.....

Rendi hírek

Puskás Antal tartományfőnök atya – az eddigi házfőnökök megbízási idejének a lejáratára tekintettel – 2023. március 1-ével a tartományi tanács döntése alapján új házfőnököket nevezett ki. A budapesti kolostorban Csóka János atya az új házfőnök, s egyúttal ő lett a Sziklatemplom igazgatója is. A pálos-szentkúti kolostor új házfőnöke Pál Csaba atya, s ő lett egyúttal a petőfiszállási plébános is. Ezzel egyidejűleg Györfi Szabolcs atyát a tartományfőnök atya a márianosztrai kolostorba helyezte át, a pécsi Lyceum templom igazgatója pedig Mátyás Mihály atya lett. – 2023. február 26. és március 9. között. Arnold Chrapkowski pálos generális atya kánoni vizitációt tartott a magyar

rendtartományhoz tartozó kolostorokban Marian Waligóra atya kíséretében. – 2023. június 1-jével a generális atya újabb három évre kinevezte tartományfőnöknek Puskás Antal atyát, tartományi tanácsosoknak pedig Roman Majewski, Pál Csaba, Vízi András és Balla Barnabás atyákat.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Megújították
szerzetesi
fogadalmukat

a pécsi pálosok

Remete Szent Pál ünnepnapja a Magyar Pálos Rend legnagyobb ünnepe, mely alkalomból a pécsi rendház közösségének tagjai ünnepi szentmisén újították meg szerzetesi fogadalmukat január 15-én a

rend tulajdonában és lelkipásztori ellátásában álló Urunk Színeváltozása, köznapi nevén a Lyceum-templomban. A liturgiát celebrálta Felföldi László pécsi megyéspüspök, koncelebrált Bíró László püspök, nyugalmazott tábori ordinárius, Puskás Antal pálos tartományfőnök és a pécsi rendházban szolgáló pálos atyák. Az ünnepnapon részt vett a Péterffy Attila pécsi polgármester és Zag Gábor alpolgármester is. Az ünnepség ebben az évben a Lyceum-templomban volt, mivel a templom teljes belső felújítása a közelmúltban készült el.

.....

Boldog Özséb ünnepe Márianosztrán

A pálos rendet megszervező Esztergomi Boldog Özséb ünnepéhez (január 20.) kapcsolódóan, ahogy már évek óta szokás, az naphoz legközelebb eső szerdán, január

ár 18-án rendezték meg a hagyományos Boldog Özséb Napot Márianosztrán. Az eseményen a pálos rend számos tagja és a konfráterek, valamint a rendhez kötődő közösségek tagjai gyűlnek össze évről évre. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Tamás József püspök, nyugalmazott gyulafehérvári segédpüspök volt. A homíliát az ünnepnapon Bíró László püspök mondta, koncelebrált még Beer Miklós püspök, Puskás Antal tartományfőnök és a tartomány kolostoraiból érkező pálos atyák. – Örömteli eseménye volt az ünnepnek, hogy annak keretében két új konfráterrel bővült a magyarországi konfráterek közössége, Bíró László püspök atya és Török Máté személyében. A konfráteri diplomák átadása mellett első alkalommal került sor a „A Rend Barátja” kitüntető oklevél átadására Sudár Annamária részére. (Írásunk a 4. oldalon!)

Pálos konfráterek imája Márianosztrán, 2023
fotó: Varga László

Pálos időszaki kiállítás Székelyudvarhelyen

A megszentelt élet napján, azaz a szerzetesek világnapján, február 2-án Székelyudvarhelyen a Kis Szent Teréz-plébániatemplomban délután tartották a *Pálosok* című különleges kiállítás megnyitóját. A tárlat, amely nemcsak a pálosok múltját, hanem a jelenét is igyekezett bemutatni, a Haáz Rezső Múzeumban volt látható május 31-ig. Az időszaki kiállítást a Magyar Pálos Rend, a Magyar Nemzeti Múzeum és a Haáz Rezső Múzeum közösen szervezte meg. A kiállítás a marosvásárhelyi Vármúzeumból érkezett Székelyudvarhelyre, előtte a Magyar Nemzeti Múzeumban volt látható.

.....

Átadási ünnepség Nagyvázsonyban

2023. március 16-án ünnepélyes keretek között adtak át a teljesen felújított nagyvázsonyi várat Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter. A pálos kötődésű történelmi épületet Puskás Antal tartományfőnök atya áldotta meg.

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

Együttműködés a Göcseji Múzeum és a Magyar Pálos Rend között

A Göcseji Múzeum és a Magyar Pálos Rend 2023. március 17-én együttműködési megállapodást kötött a Pálos Rend történetének, épített és kulturális örök-

ségének kutatására, a pálos rendtörténet széles körű megismertetésére és pálos vonatkozású anyagok bemutatására. Az együttműködési megállapodást Pécssett, a Magyar Pálos Rend központjában dr. Kostyál László múzeumigazgató és Puskás Antal tartományfőnök atya írta alá. Az eseményem a rend részéről dr. Szentirmay Tamás tartományfőnöki hivatalvezető, a Göcseji Múzeum részéről Simmer Livia régészeti osztályvezető és Havasi Bálint régész-igazgatóhelyettes is részt vett.

A Göcseji Múzeum 2016-ban kezdte meg a mai Zala megye területén található pálos vonatkozású régészeti lelőhelyek kutatását. A kutatások a Nemzeti Kulturális Alap Magyar Génius Programjának köszönhetően 2023-ban új lendületet kapnak. Közösségi régészeti feltárások folytatódnak Zalacsány-Örvényeshegyen és Válluson, roncsolásmentes geofizikai kutatások kezdődnek Óhidon és Kehidán. Feldolgozzák az elmúlt évek régészeti és térinformatikai adatait, s új természet-tudományos vizsgálatokat is végeznek. A kutatások eredményeit 2023. szeptember 22-23-án a „A Fehér Barátok nyomában” című országos konferencián, Zalaegerszegen a Mindszentyneum Látogatóközpontban mutatják be a kutatócsoport tagjai.

MotorkerékPálosok zarándoklata

A MotorkerékPálosok első zarándoklata minden motoros szezón kezdetén Lengyelországba, a Jasna Górára vezet, a motorosok szentmiséjére. Már hagyomány, hogy az erdélyi és a magyarországi

Motorosok szentmiséje Częstochowában, 2023

fotó: Zsabokorszky Zsolt

csoport együtt indul neki az 550 kilométeres távra. Az idén április 14-én indult a 17-ig tartó zarándoklata a közösség. A vezetőink ezúttal is Bátor Botond és Balla Barnabás pálos atyák voltak. A csapat már megérkezése estjén felkereste a kegytemplomot, halált adva a szerencsés megérkezéséért. A vasárnapi ünnepi szentmise a szabadtéri oltárnál volt a zsúfolásig megtelt téren. Amerre a szem ellátott, motorosokat lehetett látni. Az átváltoztatást hangos dudaszó kísérte – mint mindig –, amelybe „beleborzong az ember” – fogalmazta meg valaki a zarándokok közül... A szentmise után motorra pattanva hagyta el a csapat Częstochowát, majd felkereste a pálosok novíciusképzőjének szép

templomát. Az idén az időjárás is kegyes volt; szép időben, balesetmentesen ért haza mindenki másnap. Deo gratias!

.....

Pálos Misszió indult Pécsen

Április 27-én a pécsi Pálos templomban ünnepi szentmise keretében, a templomi közösségek és szolgálattevők körében megalapították a Pálos Missziót. A misszió elindítása Puskás Antal tartományfőnök atya kezdeményezésére valósult meg, s várja mindazok jelentkezését, akik hívást éreznek a közös misszióba való bekapcsolódásra. (Írásunk a 12. oldalon!)

Pálos Agapé, 2023 • fotó: Mórocz Márk

Pálos Agapé Balatonszemesen

Április 29-én Pálos Agapét szerveztek Balatonszemesen – immáron második alkalommal. Az eseményt hagyományteremtő szándékkal tavaly rendezték meg először azért, hogy a településen élők és a történelem iránt érdeklődők megismerjék a szemesi Mindszent Pálos kolostor feltárásának eredményeit. Ennek a programnak a keretében adták át az elkészült romtanösvényt is.

Az idei évben az agapé szentmisével kezdődött, melyet Puskás Antal atya celebrált. A szeretetvendégség után régészek, történészek részvételével népszerűsítő szakmai előadásokra került sor. Végh András, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem docense, ásatásvezető, kutatási eredményekről, Takács Miklós egyetemi tanár, régész pedig a pálos kolostorok térszerkezetéről tartott előadást. Pátkai Ádám a balatonszemesi ásatást diákszemmel mutatta be, míg Varga Máté a balatonszemesi pénzleletek összefüggéseit tárta az érdeklődők elé. A rendezvényen mutatták be Czígóth Sándor *Pálos kolostorok* című 52 perces

tudományos-ismeretterjesztő filmjét is. Az alkotás nagy része a balatonszemesi Mindszent kolostorról szól, de más templomok és kolostorok is megjelennek benne. A filmben egy különleges háromdimenziós rekonstrukciós rajz is látható a Mindszent templom és kolostor épületeiről. A virtuálisan rekonstruált balatonszemesi kolostor képe hamarosan felkerül majd a tanösvény tábláira. A programot Puskás Antal tartományfőnök atya gondolatai zárták.

.....

Ferenc pápa látogatása Magyarországon

2023. április 28. és 30. között a magyar pálos rendtartomány tagjai, szerzetesek és világi munkatársaik is részt vettek Ferenc pápa magyarországi látogatásának több eseményén. Ferenc pápa 41. külföldi látogatása volt a péntektől vasárnapig tartó budapesti apostoli út. (Írásunk a 9. oldalon!)

a
fehér
barát

A MAGYAR PÁLOS REND HIVATALOS LAPJA

A czeŕstochowai pálos kantuále könyvbemutatója

A Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zene-tudományi Intézetének Régi Zene-történeti Osztálya és a „Lendület” Digitális Zenei Fragmentológia Kutatócsoport szervezésében hangversennyel, poszterkiállítással és könyvbemutatóval egybekötött tudományos ülést tartottak május 4-én, Budapesten, a Zene-tudományi Intézet Bartók termében. (Írásunk a 14. oldalon!)

Pálos kolostorok – filmvetítés és kerekasztal-beszélgetés a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Régészettudományi Intézete filmvetítést és kerekasztal-beszélgetést szervezett május 10-én 17 órai kezdettel a *Pálos kolostorok* című dokumentumfilm kapcsán Budapesten, az egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Karán.

.....

Pálosszentkúti pünkösdi búcsú

Május 26. és 29. között rendezték meg a pálosszentkúti kegyhelyen a minden évben nagy érdeklődésre számot tartó pünkösdi búcsút. A többnapos búcsú pénteken a Pünkösdi Ifjúsági Találkozóval kezdődött, majd szombaton a bérmálási ünnepségen dr. Bábel Balázs kalocsakecskeméti érsek szolgáltatta ki a bérmálás szentségét. Szombat este szentmisén és gyertyás körmeneten vehettek részt a

hívek, majd éjfélkor szentmisét tartottak a megholtakért. Vasárnap Schall Tamás nyugalmazott veszprémi plébános atya celebrálta a szentmisét, amit a kegyhely körül ünnepi körmenet követett. A pünkösdhétfői körmenettel végződő szentmisét Hesz Attila pálos atya celebrálta.

.....

Új parkoló és közösségi tér készült el a pécsi Pálos templom mellett

A pécsi Pálos-templom és Lelki Központ látogatottságának öröndetes növekedése miatt szükségessé vált a templom keleti oldalán található parkolási lehetőségek mellé, a templom nyugati oldalán is kialakítani egy új parkolót, amely egyúttal szabadtéri közösségi térként is működhet majd, illetve hordozva a későbbi továbbfejlesztés lehetőségét. A beruházás a lakitelki Népfőiskola Alapítvány hálózatának bővítése, fejlesztése célú együttműködés keretén belül valósult meg az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával.

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ **nka**

Az új parkoló Pécsen, 2023
fotó:
dr. Szentirmay
Tamás

PÁLOS PROGRAMOK

2023. június – november

A TOVÁBBI PROGRAMOKRÓL TEMPLOMAINKBAN ÉS HONLAPJAINKON ADUNK TÁJÉKOZTATÁST. FELHÍVJUK A FIGYELMET ARRA, HOGY EGYES PROGRAMOK VAGY AZOK IDŐPONTJAI VÁLTOZHATNAK.

BUDAPEST

Magyarok Nagyasszonya-sziklatemplom
www.sziklatemplom.hu

- SZENTMISÉK – vasárnap: 8.30, 11, 17 és 20 órakor; hétköznap: 8.30-kor, 17 és 20 órakor;
- **minden nap** a 17 órás szentmise előtt rózsafüzér; utána vesperás, a 20 órás szentmise után kompletórium;
- **minden hónap 13-án** – Fatimai engesztelőnap nemzetünk lelki megújulásáért. 8.30: szentmise, 10 óra: szentségimádás, 11 óra: ünnepi szentmise (8.30-tól gyónási lehetőség).

A Sziklatemplom előterében működő Pálos Fogadóközpont nyitva: hétfőtől szombatig 9.30-tól 19.30 óráig. Vasárnap zárva.

MÁRIANOSZTRA

Magyarok Nagyasszonya-bazilika
www.marianosztrakegyhely.hu

- SZENTMISÉK – vasárnap: 8.30 és 10.30, hétfőn, kedden és szerdán 7-kor, csütörtökön, pénteken és szombaton 18 órakor (a téli időszakban 17 órakor);
- **minden hónap 13-án** 18 óra – Fatimai engesztelőnap kereszttúttal, rózsafüzérrel, szentségimádással, szentmisével és a Lorettói litániával nemzetünk lelki megújulásáért;
- **minden hónap első csütörtökén** – 9 órától a szentmise kezdetéig: szentségimádás a lelki és a testi békéért.

PÁLOSSZENTKÚT

Kisboldogasszony-templom
www.palosszentkut.hu

- SZENTMISÉK – vasárnap: 10.30; a Magyar Szentek és Boldogok kápolna – vasárnap 8.30, hétköznap: hétfő 15, szombat 17 óra;
- **minden hónap első péntekén** – férfiak gyalogos zarándoklata – indulás 17 óra, Kiskunfélegyháza, Ótemplom. Érkezés kb. 20 óra, pálosszentkúti kegyhely;
- **minden hónap első péntekén** – 20 óra és 5 óra között – engesztelés Magyarorszáért; szentmisével, szentségimádással egybekötött virrasztás;
- **Mária-ünnepeken** (március, július szeptember, december) – nők gyalogos zarándoklata

A pálosszentkúti zarándokház látogatókat fogad; a további részletekről a palosszentkut.hu és [facebook.com/Palosszentkut](https://www.facebook.com/Palosszentkut) oldalakon, vagy a +36 20 8233 838 telefonon érdeklődhet.

.....

HARGITAFÜRDŐ

Szent István-templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 9.30-kor; hétköznap: 18 óra, esetenként 8 órakor.
- **minden szentmise előtt** rózsafüzér;

További információ a hargitafürdői rendház életéről: www.taborhegy.ro, illetve a *Hargitafürdői élet* című Facebook-oldalon.

PÉCS

Pálos (Szent Imre) templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 9 és 18 óra, hétköznap: 7.30 és 18 óra;
- **a szentmise előtt** 17.30-kor rózsafüzér;
- **minden hónap utolsó csütörtökje** – 18 óra: SERRA szentmise – a papi és szerzetesi hivatásokért;
- A **Pálos Lelki Központ** programjai a paloskozpont.hu oldalon található.
- A templom mellett **adorációs kápolnát** létesítettünk, amely 7 és 19 óra között szabadon látogatható.

.....

PÉCS

Lyceum-templom

- SZENTMISÉK – vasárnap: 11-kor; hétköznap: 17:00; szerdán nincs szentmise.

A Lyceum templom (7621 Pécs, Király u. 44/a.) kriptájában található urnatemetőben 1, 2, 3, és 4 személyes urnafülkék válthatók 25 évre. Érdeklődni munkanapokon 8.00 és 16.00 óra között a 72/515-425-ös telefonszámon lehet.

A további programokról és az esetleges változásokról a rend honlapján (palosrend.hu) s a templomok hirdetéseiből értesülhetnek.